

A. Rogaczewska

Będzin, Góra Zamkowa, st. 2, gm.
loco, woj. katowickie, AZP 97-48/15

Informator Archeologiczny : badania 25, 82

1991

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

sezon badań. Osada z późnego okresu lateńskiego i wczesnego średniowiecza.

Kontynuowano rozpoczęte w 1990 r. prace na stanowisku 14/15 (z uwagi na ciągłość występowania materiału powierzchniowego i zwartość formy terenowej uznano, że stanowiska 14 i 15 stanowią w zasadzie jedno stanowisko). Badania te prowadzone są w ramach programu sondażowego rozpoznawania stanowisk archeologicznych odkrytych podczas badań powierzchniowych. Do rozpoznania wykopaliskowego wyznaczono w pierwszym rzędzie stanowiska, na których stwierdzono występowanie materiałów datowanych na późny okres lateński i okres wpływów rzymskich.

W 1990 r. wykonano 3 wykopy sondażowe zlokalizowane w północnej części osady, w 2 z nich stwierdzono obecność płytkich układów stratygraficznych, w 3 zaś natrafiono na układ mało czytelnych warstw o łącznej miąższości ok. 1 m. Pozyskano wówczas niezbyt liczny zespół ceramiki zabytkowej, z kilkunastoma fragm. datowanymi na późny okres lateński.

W 1991 r. wyznaczono do przebadania 6 wykopów o łącznej powierzchni 55 m², z których 1 stanowił poszerzenie wykopu z ubiegłego roku, 2 zlokalizowane zostały w południowej części zasięgu osady, zaś 3 pozostałe założono na niszczonych przez orkę obiektach. Dwa z niszczonych obiektów okazały się lekko zagłębionymi nieckowatymi paleniskami (jedno okrągłe o śr. ok. 1 m, drugie owalne o wymiarach ok. 3,5 x 1,5 m), trzeci zaś (przebadany tylko na obszarze 3 x 1 m) pozostałością ziemianki. Głębokość jego wynosiła 60 cm od poziomu spągu humusu. We wszystkich z nich wystąpiła ceramika z XI w. Obok materiału wczesnośredniowiecznego we wszystkich wykopach natrafiono na warstwę lub niewielkie (0,5 m śr. i 0,5 m gł.) jamy, których barwa była bardzo zbliżona do barwy calca, zawierające nieliczne fragm. ceramiki datowanej wstępnie na późny okres lateński.

W wykopie wykonanym w celu wyjaśnienia sytuacji stratygraficznej rozpoznanej wstępnie w 1990 r. natrafiono na gwałtowny spadek miąższości warstw kulturowych. Nie udało się jednak (ze względu na zbyt małe rozmiary wykopu i szczupłość pozyskanego materiału) ustalić, czy zjawisko to wynika z naturalnych procesów sedymentacyjnych związanych z wypełnieniem zagłębienia pobliskiej dolinki rzecznej, czy też natrafiono tu na znacznych rozmiarów obiekt wkopany w naturalne podłoże. Wykopy w południowej części osady wykazały obecność na gł. ok. 0,5 m czarno zabarwionej warstwy kulturowej, w której wystąpił materiał ceramiczny datowany głównie na XI w. Pod nią zalegała warstwa o barwie jasnoszarej, zawierająca nieliczny materiał zabytkowy datowany wstępnie na późny okres lateński.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Instytucie Historii Kultury Materialnej PAN.

Kontynuacja badań przewidziana jest tylko w przypadku konieczności badań ratowniczych.

Będzin, Góra Zamkowa, st. 2
gm. loco, woj. katowickie
AZP 97-48/15

Muzeum Zagłębia w Będzinie

Badania prowadziła mgr A. Rogaczewska. Finansowane przez Muzeum Zagłębia w Będzinie. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko wczesnośredniowieczne.

W 1991 r. przeprowadzono badania sondażowe, w wyniku których, dzięki licznej ceramice i istnieniu niezakłóconych warstw kulturowych, uzyskano potwierdzenie funkcjonowania na Górze Zamkowej osady ludności kultury łużyckiej z okresu V brązu/HC, oraz ustalono lokalizację cmentarzyska wczesnośredniowiecznego, znanego z wcześniejszych odkryć przypadkowych. Jest ono usytuowane w miejscu uważanym wcześniej za majdan grodu z XI-1 poł. XIII w., na wschód od zamku i 100 m na północny zachód od kościoła Świętej Trójcy.